

Sadržaj

Lista skraćenica.....	3
1 Koncept i struktura plana borbe protiv korupcije.....	4
1.1 Definicija korupcije.....	4
1.2 Vizija BHDCA o očekivanom učinku Plana borbe protiv korupcije.....	4
2 Opšti podaci o BHDCA.....	6
2.1 Nadležnosti.....	6
2.2 Organizaciona struktura BHDCA	6
2.2.1 Organogram i nivoi procesa donošenja odluka u BHDCA	7
2.2.2 Zakonski okvir.....	8
2.2.3 Interni propisi/dokumenti kvaliteta	8
2.3 Odgovornost BHDCA u sistemu borbe protiv korupcije.....	9
2.4 Rizici u implementaciji Plana borbe protiv korupcije.....	10
3 Pregled mjera BHDCA iz Akcionog plana.....	11

Lista skraćenica

APIK	Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije
BHDCA	<i>Bosnia and Herzegovina Directorate of Civil Aviation - Direkcija za civilno vazduhoplovstvo Bosne i Hercegovine</i>
CHJ MFT BIH	<i>Centralna harmonizacijska jedinica Ministarstva finansija i trezora BiH</i>
DG	<i>Director General BHDCA – Generalni direktor BHDCA</i>
OWIS	<i>ORKA Workflow Information System – Aplikacija za upravljanje dokumentima, radnim procesima, vrsta elektronskog djelovodnika(knjige protokola), koji omogućava praćenje obrade svih predmeta, kao i akcije svih zaposlenih sa ciljem efikasnijeg uvida u aktivnosti unutar jedne institucije</i>

1 Koncept i struktura plana borbe protiv korupcije

Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije kreirala je Smjernice i preporuke za izradu planova borbe protiv korupcije u institucijama Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Smjernice), Strategiju za borbu protiv korupcije 2024 – 2028. i Akcioni plan za sprovođenje strategije za borbu protiv korupcije 2024 – 2028 (usvojena Odlukom Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, „Službeni glasnik BiH“, broj 50/24, od 18.6.2024. godine) kako bi u metodološkom smislu mapirala i olakšala proces izrade planova. Smjernice i preporuke za izradu planova borbe protiv korupcije omogućavaju institucijama BiH da strateškim planiranjem, odnosno planiranim mjerama i aktivnostima sa definisanim vremenskim rokovima i indikatorima uspjehnosti, stvaraju uslove za efikasnu borbu protiv korupcije.

Plan borbe protiv korupcije Direkcije za civilno vazduhoplovstvo BiH 2024-2028. godina (u daljem tekstu: BHDCA), obuhvata dva međusobno povezana segmenta, i to tekstualni dio, izrađen u skladu sa Smjernicama, i tabelarni dio koji se sastoji iz dvije primarne kategorije aktivnosti:

- Opšte aktivnosti – Radi se o aktivnostima koje su definisane Akcionim planom a prepoznatljive su po tome što su sprovodioci opšti tj. odnose se na sve institucije u BiH ili samo za određeni nivo vlasti (npr. institucije BiH, svi provodioci, itd.). S obzirom na to da je fokus ovog dokumenta na planovima institucija BiH, važno je da institucije posvete pažnju uključivanju ovih opštih aktivnosti u svoje planove kako bi se obezbijedio jedinstven pristup i dosljedna primjena strateških mjera i aktivnosti.
- Specifične aktivnosti – Ova kategorija aktivnosti takođe je jasno definisana Akcionim planom i usmjerena je na određene kategorije institucija BiH, uzimajući u obzir njihove funkcionalne nadležnosti. Kroz ove aktivnosti naglašava se važnost specifičnih nadležnosti pojedinih institucija i potreba za njihovim efikasnim sprovođenjem. Stoga će ove aktivnosti biti involvirane isključivo u planove institucija koje su jasno definisane kao sprovodioci ili koje imaju funkcionalnu nadležnost za njihovo sprovođenje.

Plan borbe protiv korupcije BHDCA je obavezan za primjenu u svim organizacionim cjelinama od strane svih zaposlenih, a u skladu sa njihovim odgovornostima i ovlašćenjima.

BHDCA će nastojati da u svom radu unaprijedi pretpostavke za smanjenje stvarnog i potencijalnog nivoa korupcije i afirmiše pozitivne društvene vrijednosti, poput integriteta, odgovornosti i transparentnosti.

Borba protiv korupcije je dug i složen proces i zahtijeva angažman i odgovornost svih zaposlenih u instituciji.

1.1 Definicija korupcije

U smislu Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije: "Korupcija je svaka zloupotreba moći povjerene javnom službeniku ili licu na političkom položaju, državnom, entitetskom, kantonalnom nivou, nivou Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, gradskom ili opštinskom nivou, koja može dovesti do privatne koristi. Korupcija posebno može uključivati direktno ili indirektno zahtijevanje, nuđenje, davanje ili prihvatanje mita ili neke druge nedopuštene prednosti ili njenu mogućnost, kojima se narušava odgovarajuće obavljanje bilo kakve dužnosti ili ponašanja očekivanih od primaoca mita."

1.2 Vizija BHDCA o očekivanom učinku Plana borbe protiv korupcije

Korupcija, kao opšti fenomen društva, generiše veliki broj negativnih efekata koji direktno utiču na integritet institucija i vladavinu prava, ekonomski prosperitet zemlje i razvoj ukupnog društva, što na kraju može rezultovati izostankom povjerenja građana u sistem vlasti i ostvarivanje njegove uloge zasnovane na zakonu.

Direkcija za civilno vazduhoplovstvo BiH, kroz unapređenje i jačanje svojih kapaciteta, ima zadatak da jača integritet, odgovornost i transparentnost u radu, da stvara preduslov za sprečavanje korupcije na svim nivoima i afirmiše pristup "nulte tolerancije" na korupciju.

Pristup informacijama i povećanje transparentnosti su osnovni principi otvorene vlasti, čije sprovođenje jača povjerenje građana u njen rad.

Usluge javne uprave imaju vrijednost ukoliko su isporučene na vrijeme, na efikasan način i tako da su vidljive, jasne i lako dostupne svim korisnicima.

BHDCA će nastaviti sa sprovođenjem Standarda proaktivne transparentnosti u okviru Zakona o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija BiH, kako bi omogućili građanima, organizacijama civilnog društva, akademskoj zajednici i medijima, uključenost u borbu protiv korupcije i ostvarili saradnju sa njima.

U vezi s tim, kroz Plan borbe protiv korupcije BHDCA ima za cilj poboljšanje usluga koje pruža, sa naglaskom na jačanje odgovornosti za uspješno ostvarenje zadataka i promociju izgradnje integriteta i transparentnosti; obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan i efikasan način; usklađivanje poslovanja sa zakonima, propisima, planovima i postupcima; zaštita imovine i drugih resursa od gubitka uzrokovanih lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korišćenjem, te od nepravilnosti i prevara.

2 Opšti podaci o BHDCA

2.1 Nadležnosti

Direkcija za civilno vazduhoplovstvo BiH se kao upravna organizacija nalazi u sastavu Ministarstva komunikacija i transporta BiH, čija su prava i nadležnosti utvrđene Zakonom o vazduhoplovstvu BiH.

BHDCA je jedini vazduhoplovni regulator u BiH nadležan za bezbjednost i efikasnost vazdušnog saobraćaja, standardizaciju vazduhoplovnih propisa, te zaštitu životne sredine od njegovog štetnog uticaja.

U vezi s tim, funkcija BHDCA se odnosi na donošenje i usaglašavanje, te dosljednu primjenu vazduhoplovnih propisa. Zadatak BHDCA je da obezbijedi primjenu standarda i preporučene prakse u svim oblastima civilnog vazduhoplovstva u skladu sa domaćim zakonodavstvom i standardima Međunarodne organizacije za civilno vazduhoplovstvo (ICAO), uslovima EU i Evropske organizacije za bezbjednost vazdušne navigacije (EUROCONTROL), te Evropske agencije za bezbjednost u vazduhoplovstvu (EASA).

U skladu sa navedenim, BHDCA izdaje sertifikate, dozvole, odobrenja, potvrde za pružaoce usluga u vazdušnoj plovidbi, vazdušne operatere, vazduhoplove, vazduhoplovno osoblje, škole i školske centre za obuku vazduhoplovnog osoblja, aerodrome i letilišta, itd.

BHDCA, kao državno nadzorno tijelo (NSA) vrši kontrolu primjene vazduhoplovnih propisa kroz sprovođenje nadzora s ciljem održavanja i povećavanja nivoa bezbjednosti vazdušne plovidbe (Safety), te bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva (Security).

2.2 Organizaciona struktura BHDCA

BHDCA u svom sastavu ima tri organizacione cjeline, prikazane na sljedećoj šemi.

Generalni direktorat civilnog vazduhoplovstva (*Directorate General of Civil Aviation-DGCA*) je nadležan za donošenje propisa, odobrenje izuzeća od primjene propisa, međunarodnu saradnju, obezbjeđenje sistema kvaliteta, upravljanje sistemom bezbjednosti, razvoj ljudskih resursa, finansijsko poslovanje BHDCA i druge administrativne i logističke aktivnosti.

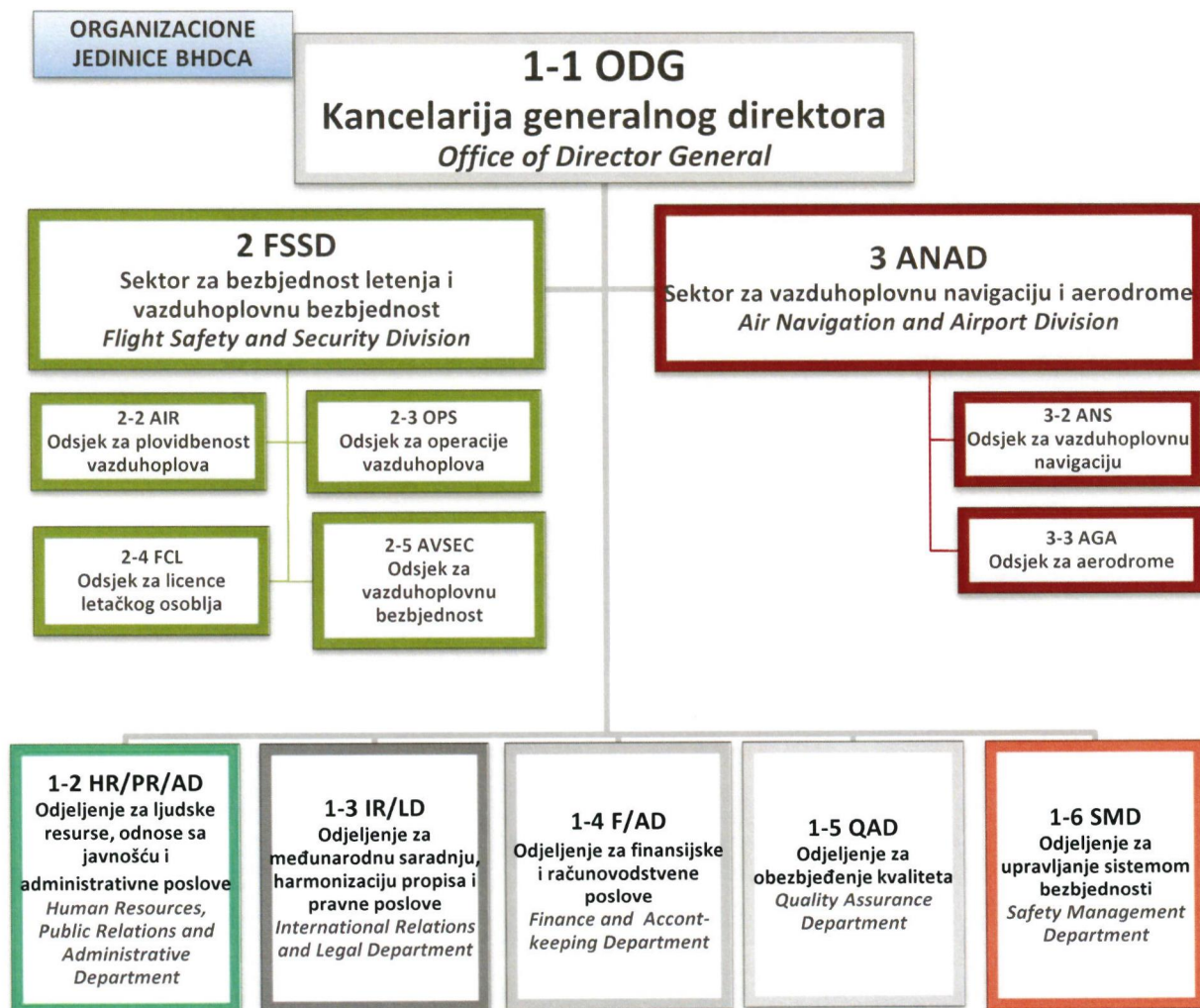
Sektor za bezbjednost letenja i vazduhoplovnu bezbjednost (*Flight Safety and Security Division-FSSD*) nosi glavnu odgovornost za sprovođenje propisa u civilnom vazduhoplovstvu, kontinuirani nadzor u oblasti bezbjednosti letenja (*Safety*) i vazduhoplovne bezbjednosti (*Security*), sertifikaciju, obavljanje pregleda, testiranja, sprovođenje ispita, provjera i utvrđivanje ispunjenosti uslova za: registraciju vazduhoplova, izdavanje, produženje i obnavljanje dozvola, potvrda, odobrenja, autorizacija i ovlaštenja iz oblasti bezbjednosti letenja i vazduhoplovne bezbjednosti.

Sektor za vazduhoplovnu navigaciju i aerodrome (*Air Navigation and Airport Division-ANAD*) vrši sertifikaciju pružaoca usluga u oblasti vazduhoplovne navigacije i aerodroma, nadležan je za primjenu propisa u civilnom vazduhoplovstvu, obavljanje pregleda, testiranja, sprovođenje ispita, provjeru i utvrđivanje ispunjenosti uslova, kao i sprovođenje kontinuiranog nadzora nad pružaocem usluga.

2.2.1 Organogram i nivoi procesa donošenja odluka u BHDCA

BHDCA ima ukupno sistematizovanih 79 radnih mjesta, od čega je 61 radno mjesto predviđeno u glavnom sjedištu u Banjaluci, 13 radnih mjesta u Regionalnoj kancelariji u Sarajevu i 5 radnih mjesta u Regionalnoj kancelariji u Mostaru.

Organogram BHDCA

2.2.2 Zakonski okvir

Zakonski okvir za rad BHDCA čine Zakon o vazduhoplovstvu BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 39/09 i 25/18) i na osnovu njega doneseni podzakonski akti.

Svi važeći zakonski i podzakonski akti nalaze se na web stranici BHDCA www.bhdca.gov.ba.

2.2.3 Interni propisi / dokumenti kvaliteta

Svi važeći interni propisi i akti BHDCA nalaze se na internoj aplikaciji za upravljanje dokumentima - OWIS. BHDCA je izradila 85 dokumenata QMS i 28 opštih akata. Internim propisima i dokumentima kvaliteta BHDCA opisani su procesi rada, dužnosti i obaveze zaposlenih sa jasno definisanom raspodjelom dužnosti.

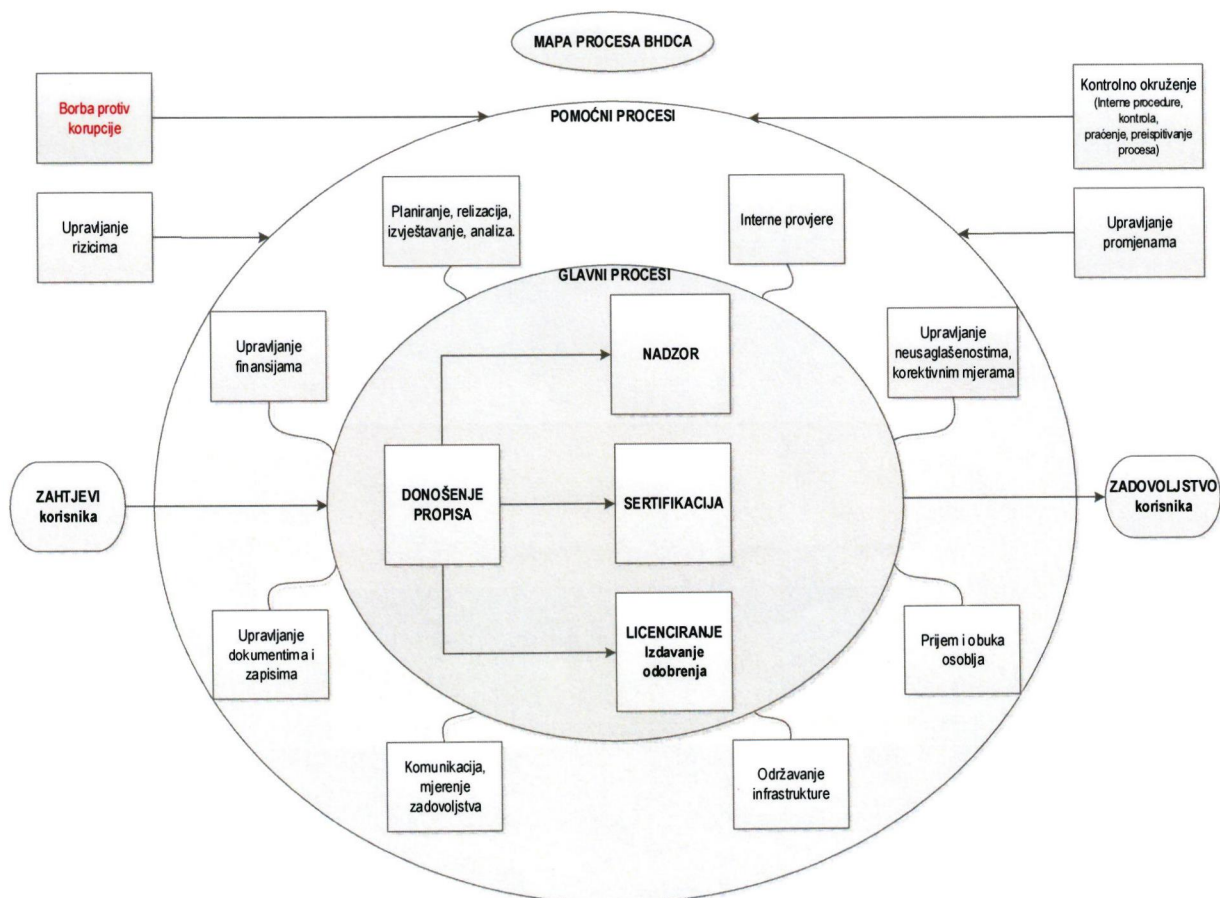
Odjeljenje za obezbjeđenje kvaliteta BHDCA vrši izradu godišnjeg Plana preispitivanja internih dokumenata kvaliteta, kao i odgovarajućeg izvještaja o realizaciji navedenog plana.

Zahtjevi sistema upravljanja kvalitetom (QMS) primjenjuju se u svim procesima koji proizilaze iz nadležnosti BHDCA:

- izrada i usklađivanje propisa,
- nadzor u svim vazduhoplovnim funkcionalnim oblastima,
- sertifikacija vazduhoplovnih subjekata,
- izdavanje licenci i posebnih odobrenja,

kao i pomoćnim procesima prikazanim u Mapi procesa BHDCA.

Mapa procesa BHDCA:

2.3 Odgovornost BHDCA u sistemu borbe protiv korupcije

BHDCA je izradila Poslovnik kvaliteta (dostupan na OWIS), kojim iskazuje politiku kvaliteta i opisuje sistem upravljanja kvalitetom BHDCA u procesima donošenja propisa, sertifikacije i licenciranja, izdavanja posebnih odobrenja i sprovođenja nadzora u oblasti vazduhoplovstva.

Pored toga, Poslovnik kvaliteta demonstrira sposobnost BHDCA da konzistentno isporučuje usluge, koje zadovoljavaju zahtjeve korisnika i primjenljive regulatorne zahtjeve i standarde, tako da se sprečavaju neusaglašenosti u svim procesima pružanja usluge. Takođe ima za cilj da poveća zadovoljstvo korisnika, efektivnom primjenom sistema, uključujući procese za poboljšavanje sistema i obezbjeđenje usaglašenosti sa zahtjevima korisnika i zahtjevima propisa i standarda.

Takođe, ovaj poslovnik daje opis sistema upravljanja kvalitetom u skladu sa zahtjevima standarda ISO 9001:2015, koji služi kao referenca za primjenu i održavanje sistema upravljanja kvalitetom u BHDCA.

U odgovornost institucije spada i izgradnja kapaciteta BHDCA za borbu protiv korupcije, kao i podizanje svijesti zaposlenih o rizicima korupcije, te jačanje već postojećeg negativnog mišljenja o korupciji.

Obaveze i odgovornosti organizacionih jedinica institucije detaljno su prikazane u tabelarnom dijelu ovog plana.

BHDCA, u saradnji sa APIK, blagovremeno priprema Plan borbe protiv korupcije, a generalni direktor usvaja ovaj dokument i obezbjeđuje njegovu primjenu, nakon što APIK da saglasnost na isti. O usvajanju Plana, BHDCA obavještava APIK. BHDCA ima obavezu i odgovornost blagovremenog sprovođenja Plana, te dostavljanja podataka i informacija na zahtjev APIK.

Izveštaj o sprovođenju Plana borbe protiv korupcije kontakt osoba BHDCA dostavlja APIK najkasnije do kraja marta naredne godine za prethodnu godinu.

Prikaz odgovornosti u procesu usvajanja, sprovođenja plana i uloga aktera je dat u tabeli:

Akter	Odgovornost
BHDCA	Izrada Nacrta plana
	Konsultacije sa APIK
	Dostavljanje Nacrta plana APIK-u na mišljenje
	Usvajanje Plana (uz pozitivno mišljenje)
	Obavještavanje Agencije o usvajanju Plana
	Blagovremeno sprovođenje
Rukovodilac	Imenovanje kontakt osobe
	Obezbjediavanje uslova za blagovremeno sprovođenje i izvještavanje
Kontakt osoba	Direktna saradnja s APIK-om
	Koordinacija i kontinuitet u prevenciji korupcije
	Iniciranje sprovođenja Plana u instituciji
	Nadzor i izvještavanje o sprovođenju plana

2.4 Rizici u implementaciji Plana borbe protiv korupcije

Rizici koji mogu uticati na uspješnu implementaciju Plana borbe protiv korupcije BHDCA su sljedeći:

- Nemogućnost prepoznavanja korupcije od strane zaposlenih;
- Nesprovođenje plana obuka u vezi sa pitanjem sprečavanja korupcije u sprovođenju javnih nabavki;
- Neblagovremeno usvajanje ili neodobravanje zahtijevanog budžeta zbog političkih prilika u BiH, što može uticati na realizaciju planiranih aktivnosti iz Plana;
- Usporavanje donošenja i primjene planova rukovodstva institucije;
- Nedovoljna samostalnost i kompetentnost subjekata sprovođenja;
- Nedovoljna angažovanost subjekata sprovođenja;
- Nedostatak resursa (ljudskih i materijalnih);
- Nedostatak sistematičnosti i koordinacije.

3 Pregled mjera BHDCA iz Akcionog plana

Strateški program 1.2. Efikasno upravljanje sukobom interesa				
AKTIVNOST	INDIKATOR REALIZACIJE	NADLEŽNO TIJELO	VREMENSKI OKVIR	RESURSI
1.2.2. Uspostaviti saradnju svih nadležnih tijela u cilju uspostave efikasnog mehanizma kontrole imovinskih/finansijskih obrazaca.	- Uspostavljena saradnja BHDCA sa nadležnim tijelima za sprovođenje Zakona o sukobu interesa u smislu omogućavanja provjere tačnosti podataka navedenih u imovinskim/finansijskim obrascima	Inicijatori / Sprovodioci: Nadležna tijela za sprovođenje Zakona o sukobu interesa i BHDCA	Kontinuirano	Redovna/kapitalna budžetska sredstva/ Donatorska sredstva
1.2.6. Izraditi metodologiju / smjernice za upravljanje sukobom interesa državnih službenika	Nakon što APIK/ADS izrade metodologiju/smjernice, BHDCA će pristupiti sprovođenju iste	Inicijatori: APIK/ADS-ovi na svim nivoima vlasti u BiH Sprovodilac: ADS-ovi na svim nivoima vlasti u BiH i BHDCA	I kvartal 2027.	Redovna budžetska sredstva

Strateški program 1.4. Odgovorno upravljanje javnim finansijama				
AKTIVNOST	INDIKATOR REALIZACIJE	NADLEŽNO TIJELO	VREMENSKI OKVIR	RESURSI
1.4.1. Sprovoditi finansijsko upravljanje i kontrolu (FUK) na sistemski način	Obezbijedeno funkcionalno sprovođenje finansijskog upravljanja i kontrole uključujući, ali ne ograničavajući se, na: - Imenovanje koordinatora za FUK - Donošenje Pravilnika o FUK - Izrada registara rizika poslovnih procesa - Stalno unapređenje sistema internih kontrola u poslovnim procesima - Donošenje internih akata o prenosu ovlaštenja i odgovornosti u obavljanju poslova - Razdvajanja dužnosti u procesima izvršavanja transakcija - Donošenje internih akata o raščlanjenim postupcima javnih nabavki - Donošenje internih akata kojima je obezbijedeno postojanje revizorskog traga o svim sprovedenim transakcijama i kontrolama	BHDCA CHJ MFT BiH Kancelarija za reviziju insitucija BiH	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva

Strateški program 1.4.				
Odgovorno upravljanje javnim finansijama				
AKTIVNOST	INDIKATOR REALIZACIJE	NADLEŽNO TIJELO	VREMENSKI OKVIR	RESURSI
1.4.2. Identifikovati i procijeniti stepen rizika od korupcije u ključnim poslovnim procesima koji su najviše podložni korupciji kroz procese javnih nabavki i zapošljavanja	<ul style="list-style-type: none"> - Identifikovan i procijenjen stepen rizika poslovnih procesa kod javnih nabavki i zapošljavanja u skladu sa smjernicama i preporukama CHJ MFT BIH - Sprovedena analiza uzroka rizika od korupcije u poslovnim procesima u skladu sa smjernicama i preporukama CHJ MFT BIH - Sprovedene mjere kojima se utiče na smanjenje stepena rizika od korupcije 	BHDCA CHJ MFT BIH	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva
1.4.3. Razvijati svijest rukovodilaca BHDCA o odgovornosti i ulozi rukovodilaca u procesu donošenja poslovnih odluka kojima se obezbjeđuje zakonito trošenje raspoloživih sredstava za realizaciju ciljeva institucije	<ul style="list-style-type: none"> - Broj edukacija za rukovodioce na svim nivoima upravljanja u BHDCA o razumijevanju odgovornosti za pravilno i zakonito poslovanje institucije - Smanjen broj negativnih mišljenja i mišljenja sa rezervom revizorskih institucija - Smanjen broj izdatih preporuka u revizorskim izvještajima 	BHDCA	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva

Strateški program 3.1.				
Koordinacija i saradnja institucionalnih kapaciteta za sprečavanje korupcije				
AKTIVNOST	INDIKATOR REALIZACIJE	NADLEŽNO TIJELO	VREMENSKI OKVIR	RESURSI
3.1.3. Usvojiti plan borbe protiv korupcije BHDCA u skladu sa Strategijom i Akcionim planom	Redovno godišnje izvještavanje i objavljivanje podataka o sprovođenju Plana borbe protiv korupcije	Inicijator: APIK Sprovodioci: APIK i BHDCA	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva
3.1.4. Usvojiti Plan integriteta BHDCA u skladu sa Strategijom i Akcionim planom	Redovno godišnje izvještavanje i objavljivanje podataka o sprovođenju Plana integriteta BHDCA	Inicijator: APIK Sprovodioci: APIK i BHDCA	Kontinuirano	Redovna budžetska sredstva / Donatorska sredstva

---- KRAJ DOKUMENTA ----